

Besluit

Hogere grenswaarden geluid voor Bestemmingsplan Theaterkwartier

Met het opstellen van het bestemmingsplan Theaterkwartier wordt invulling gegeven aan onder andere het oude Masterplan van 2001. Dit plan was gericht op het versterken van bestaande functies en het toevoegen van de functies wonen, werken, winkelen en uitgaan om het stadshart beter te laten functioneren. In 2013 is het Masterplan 3.0 vastgesteld, met ook een programma voor het mogelijk maken van de bouw van appartementen en grondgebonden woningen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken wordt er een nieuw bestemmingsplan (Theaterkwartier) opgesteld, inclusief een bijbehorend akoestisch onderzoek.

Uit het akoestisch onderzoek d.d. 23 augustus 2019 met het werknummer 618.134.40, blijkt dat de maatgevende geluidsbelasting ter plaatse van de bestemming wonen 49 dB en meer bedraagt voor wegverkeerslawaai en meer bedraagt dan 56 dB voor spoorweglawaai. Hiermee wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB voor wegverkeerslawaai en 55 dB voor spoorweglawaai overschreden.

Op grond van artikel 110a Wet geluidhinder en artikel 4.10 van het Besluit Geluidhinder is het college van burgemeester en wethouders echter bevoegd om een hogere grenswaarde vast te stellen. Op de voorbereiding van een besluit tot het vaststellen van hogere grenswaarden is op grond van artikel 110c van de Wet geluidhinder de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, zoals beschreven in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, van toepassing.

Dit besluit beoogt een hogere grenswaarde van maximaal 62 dB ten gevolge van de Agorabaan, 61 dB ten gevolge van de route Stationslaan/Stationsweg/Stationsdreef en 49 dB ten gevolge van de Zuigerplasdreef/Kustendreef voor wegverkeerslawaai en 61 dB voor spoorweglawaai vast te stellen. Voor een specificatie van de hogere grenswaarden, verwijzen wij u naar het akoestisch onderzoek d.d. 23 augustus met het werknummer 618.134.40. Het ontwerp van dit besluit heeft gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen, gelijktijdig met het ontwerp-bestemmingsplan Theaterkwartier. Binnen deze periode zijn geen zienswijzen tegen het vaststellen van de hogere grenswaarden ingediend.

Samenvatting van het akoestisch onderzoek

De gebieden binnen het bestemmingsplan Theaterkwartier waar de mogelijkheid voor woningbouw wordt behouden en/of waar woningbouw mogelijk wordt gemaakt zijn akoestisch onderzocht. Daarbij zijn de zoneringsplichtige wegen: de route Stationslaan, Stationsweg en Stationsdreef (aangemerkt als één weg), de Agorabaan, de Zuigerplasdreef/Kustendreef en de Hanzelijn nader onderzocht. Met het onderzoek is onder andere rekening gehouden met het aantal rijbanen per weg, type asfalt, de rijsnelheid, de verkeersintensiteit en verdeling en de gebiedskenmerkende omstandigheden (harde en zachte bodems). De gehanteerde verkeersintensiteit is gebaseerd op het verkeersmodel van de gemeente Lelystad met als prognose jaar 2030. Voor de Hanzelijn is gebruikt gemaakt van de brongegevens van het Geluidregister van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M). Voor de berekening is het akoestisch programma GeoMilieu versie 4.30 gebruikt.

Wegverkeerslawaai

Uit het onderzoek blijkt dat bij de beoogde gebieden voor woningbouw deels niet voldaan kan worden aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Dit geldt in hoofdzaak alleen voor de eerstelijnsbebouwing. De overige achtergelegen gebieden voldoen wel aan de voorkeursgrenswaarde. Dit geldt alleen niet voor de 'doorkijken' bij de Agorabaan (tweedelijnsbebouwing op twee plekken).

Spoorweglawaai

Om het geluid van de Hanzelijn naar de omgeving te verminderen zijn geluidschermen gerealiseerd en raildempers aangebracht. Dit heeft tot gevolg dat tot een hoogte van ongeveer 3 bouwlagen er wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 55 dB(L_{den}). Bij hogere bouwhoogtes bij de eerstelijnsbebouwing kan niet voldaan worden aan de voorkeursgrenswaarde. Dit komt omdat het geluidsscherm minder effect heeft, indien de mogelijke bouwhoogte boven het scherm uit komt.

Dit maakt een hogere geluidswaarde voor zowel wegverkeerslawaai op grond van artikel 110a van de Wet geluidhinder en voor spoorweglawaai op grond van artikel 4.10 van het Besluit Geluidhinder noodzakelijk.

In de akoestische rapportage wordt aanbevolen om een hogere grenswaarde vast te stellen van maximaal 62 dB ten gevolge van de Agorabaan, 61 dB ten gevolge van de route Stationslaan/Stationsweg/Stationsdreef en 49 dB ten gevolge van de Zuigerplasdreef/Kustendreef voor wegvekeerslawaai en 61 dB voor spoorweglawaai. Voor een nadere specificatie van de hogere grenswaarden en de informatie over de geluidsberekening verwijzen wij u naar het akoestisch onderzoek d.d. 23 augustus met het werknummer 618.134.40. Een exemplaar van het akoestisch rapport is bij dit besluit gevoegd.

Hogere grenswaarden

Op 23 januari 2007 is het gemeentelijk geluidbeleid: "Geluid in Lelystad; hogere grenswaarden en zonebeheer" vastgesteld. Het beleid is op 21 februari 2007 bekendgemaakt en vanaf dat moment van kracht. In het geluidbeleid is een aantal beleidsregels opgenomen waaraan het vaststellen van hogere grenswaarden voor geluid aan moet voldoen. Hieronder wordt de toe te passen hogere grenswaarde aan de hand van het geluidbeleid onderbouwd. De onderbouwing van dit besluit is hieronder uiteengezet.

Voldoen aan een criterium uit het geluidbeleid

In het geluidbeleid zijn criteria vastgesteld waaraan moet zijn voldaan om een hogere grenswaarde te kunnen vaststellen. Het gebied van het Theaterkwartier vult een open plaats op tussen aanwezige bebouwing zodat aan één van de criteria wordt voldaan. Er kan dan ook toepassing worden gegeven aan het vaststellen van hogere grenswaarden.

Maximaal percentage woningen met hogere grenswaarde

Voor maximaal 10% van het bouwplan is een hogere waarde toestaan. Deze beleidsregel geldt niet voor lint- en strookbebouwing langs een dreef of spoorweg, tussen bestaande woonbebouwing. De gevelrooilijn van de nieuw te bouwen woningen langs een dreef of spoorweg wordt daarbij gelijkgetrokken met de gevelrooilijn van de al bestaande woningen (gelijke afstand van geluidsbron). Daarbij worden minimaal dezelfde akoestische bron- en overdrachtsmaatregelen getroffen als bij de bestaande woningen het geval is (geluidsreducerend asfalt, geluidsscherm/wal of andere maatregel). Het maximaal toegestane percentage woningen waarbij een hogere grenswaarde wordt toegepast mag daarbij worden overschreden.

Het aangehaalde gebied vult een lege strook (hoek) op tussen de bestaande bebouwing en is gesitueerd langs bestaande wegen. Daarbij is rekening gehouden met de bestaande gevelrooilijn. Zodoende is het toegestaan om voor meer woningen dan 10% van het bouwplan een hogere waarde toe te laten.

Maximaal vast te stellen hogere grenswaarde bedraagt 58 dB (weg) en 61 (spoor) voor het centrumgebied

Het bestemmingsplan Theaterkwartier is een nadere uitwerking van het Masterplan 3.0. Het Masterplan 3.0 heeft o.a. tot doel om te komen tot een grotere leefbaarheid van het centrum en daartoe is extra woningbouw ten opzichte van het huidige programma essentieel. De uitwerking van het Masterplan 3.0 is alleen mogelijk met de toepassing van een hogere grenswaarde. Daarbij wordt deels de maximale (beleidsmatige) grenswaarde van 58 dB voor wegverkeerslawaai voor het centrumgebied overschreden. Een maximale waarde van 58 dB biedt namelijk geen mogelijkheid om de gewenste ontwikkeling van wonen mogelijk te maken en wordt er deels afgeweken van deze beleidsregel. De vast te stellen hogere grenswaarden vallen wel binnen de wettelijke kaders en grotendeels binnen de beleidskaders.

Akoestische en niet-akoestische compensatie

Bij akoestische compensatie wordt het nadeel van een te hoge geluidbelasting gecompenseerd met maatregelen die ook in de akoestische sfeer liggen. De woningen met een hogere geluidsbelasting worden gecompenseerd door de toepassing van ten minste één geluidluwe gevel per woning, een aangepaste indeling van de woning (geluidluwe binnenruimtes) en een privé-gebied (tuin, balkon of park) aan de rustige zijde van het huis (geluidluwe buitenruimtes).

Door er zorg voor te dragen dat de geluidsgevoelige ruimten en, indien aanwezig, een tuin of balkon aan de geluidluwe zijde van de woning worden gerealiseerd kan toch een bevredigende woonsituatie worden bereikt. Aan het vaststellen van hogere waarden worden daarom voorwaarden verbonden. Deze voorwaarden hebben betrekking op geluidluwe binnen- en buitenruimtes.

Bij een indeling van de woning met geluidluwe binnenruimtes is tenminste 30% van de verblijfsruimten dan wel het oppervlak van het verblijfsgebied aan de geluidluwe zijde van de woning gesitueerd. Het gaat hierbij om woon- en slaapkamers. Omdat geluidhinder veel eerder buiten de woningen wordt ondervonden dan in de woningen, wordt gestreefd naar stillere buitenruimten. De primaire (geluidsgevoelige) buitenruimten worden aan de geluidluwe zijde van de woning geprojecteerd. Aspecten van bezonning en afscherming van alleen de begane grond kunnen hierbij worden betrokken. Deze eis geldt voor maximaal één buitenruimte per woning.

Niet-akoestische compensatiemaatregelen hebben niets te maken met geluid, maar worden wel als positief element gezien in een omgeving, zoals meer groen, goed openbaar vervoer of een kinderspeelplaats. Deze maatregelen zijn dan in grotere mate aanwezig dan in vergelijkbare plannen met een lagere gemiddelde geluidsbelasting. De soort maatregel die wordt toegepast hangt samen met de omgeving waar de woning wordt gerealiseerd. In een centrumgebied wordt sneller aan een parkeergarage gedacht dan in een woonwijk, in een woonwijk is een kinderspeeltuin of meer groen in de wijk realistischer dan in een centrumgebied. Niet-akoestische maatregelen kunnen altijd worden toegepast, maar zijn verplicht vanaf 5 dB meer geluid op de gevel van woningen. Niet-akoestische compensatiemaatregelen zijn reeds aanwezig gezien de situering ten opzichte van het centrumgebied en het trein- en busstation.

Gebruikte methode

Bij het vaststellen van hogere grenswaarden voor geluid is een aantal aspecten tegen elkaar afgewogen. De afweging van bron-, overdrachts- en ontvangstmaatregelen gaat aan de afweging van de aspecten vooraf. Daarbij wordt eveneens aandacht besteedt aan cumulatie. Tevens is onderzocht of de te nemen maatregelen uitvoerbaar zijn. Hierbij zijn de nabije omgeving en het plaatselijke stadsbeeld betrokken.

Maatregelen aan de bron

Voor de omliggende wegen geldt een maximum snelheid van 50 km/uur en daar is ook (wettelijk verplicht) meegerekend. De feitelijke rijsnelheid op de Agorabaan ligt veel lager namelijk 30 km/uur, zo blijkt uit de verkeerstellingen van 2018/2019. De feitelijke rijsnelheid op de Stationslaan en Stationsweg ligt rond de 35 km/uur 2018/2019. Bij dergelijke snelheden is vooral het motorgeluid bepalend. Het toepassen van geluid reducerend asfalt is daarmee uit financiële overwegingen overbodig (weinig effect door de lage rijsnelheid). De berekende geluidbelasting bij dergelijke snelheden zal ook lager uitvallen. Verlaging van de maximale rijsnelheid is niet mogelijk gezien de aard en inrichting van de weg. Daarentegen zou normaliter bij deze rijsnelheid in ieder geval de Agorabaan buiten de scope van de Wet geluidhinder vallen en is het vaststellen van een hogere grenswaarde überhaupt niet noodzakelijk. Gezien het voorgaande zijn maatregelen aan de bron niet aan de orde.

Overdrachtsmaatregelen

Door de korte afstanden en de maximale bouwhoogte is het toepassen van overdrachtsmaatregelen niet functioneel. Een geluidscherm heeft door de korte afstand en de gewenste bouwhoogte geen effect. Het eventueel toepassen van geluidschermen is dan ook niet functioneel.

Maatregelen bij de ontvanger

De gevels van de woningen zullen zodanig worden uitgevoerd dat een binnenniveau van 33 dB gegarandeerd is. Toekomstige initiatiefnemers dienen hun plannen dan ook te toetsen aan de hogere grenswaarden en aan de hand daarvan de gevelisolatie waarde te bepalen.

Cumulatie

Er is sprake van cumulatie van geluid. Bij toekomstige initiatieven dient hier rekening te worden gehouden voor de gevelisolatie waarde.

Toekomstbestendigheid van de hogere grenswaarden

De hogere grenswaarden gelden voor randen van de beoogde functie wonen. Bebouwing wordt soms op een bepaalde afstand van deze randen gesitueerd, wat resulteert in een lagere geluidsbelasting. Ook is de feitelijke rijsnelheid lager dan de snelheid waarmee is gerekend. Daarmee kunnen de hogere grenswaarde gezien worden als een worstcase situatie en zijn daarmee ruim voldoende voor de toekomst.

Zienswijzen

Het ontwerp van dit besluit heeft op grond van artikel 110c van de Wet geluidhinder en afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht vanaf 17 oktober 2019 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Binnen deze periode bestond de gelegenheid de stukken in te zien en schriftelijk opmerkingen te maken. Wij hebben geen schriftelijke opmerkingen ten aanzien het van het ontwerp verzoek ontvangen.

Besluit

Burgemeester en wethouders besluiten om een hogere grenswaarde van 62 dB ten gevolge van de Agorabaan, 61 dB ten gevolge van de route Stationslaan/Stationsweg/Stationsdreef en 49 dB ten gevolge van de Zuigerplasdreef/Kustendreef voor wegvekeerslawaai en 61 dB voor spoorweglawaai vast te stellen. Voor een specificatie van de hogere grenswaarden, verwijzen wij u naar het akoestisch onderzoek d.d. 23 augustus met het werknummer 618.134.40.

Bijlagen:

- Akoestisch rapport d.d. 23 augustus 2019 met werknummer 618.134.40 van KuiperCompagnons.